

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΑΠΟΦΑΣΗ

111/2015

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ.(δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 26^η Μαΐου του έτους δύο χιλιάδες δεκαπέντε (2015) ημέρα Τρίτη και ώρα 10.30 και επί της οδού Λ. Κηφισίας 7 στην Αθήνα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

1. Αντιπρόεδρος : Μπουσουλέγκα Χριστίνα

2. Μέλη: Καραμανλής Ευάγγελος

Κουλούρη Ιωάννα

Λουρίκας Δημήτριος

Σταθακόπουλος Δημήτριος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Στυλιανή Τσιάβου

Εισηγητής: Βασιλεία Τριανταφύλλου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια κα Τριανταφύλλου Β., ΕΕΠ, Νομικός καθώς και η Προϊσταμένη Τμήματος Γνωμοδοτήσεων της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών, κα Χρ. Καξιρή, οι οποίες αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των μελών του Συμβουλίου της Αρχής και τη λήψη της απόφασης.

ΘΕΜΑ : Διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, για την σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων ΑΒ Δεκέλειας για το χρονικό διάστημα έως 30/06/2015, προϋπολογισθείσας αξίας 30.000€ συμ/νου ΦΠΑ.

1. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. Φ.831/ΑΔ.2024 Σ.561/07-04-2015 αίτημα της Πολεμικής Αεροπορίας προς την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (εφεξής Αρχή), το οποίο παρελήφθη στις 08-04-2015 και έλαβε αριθμ. εισερχ. 1587, όπως αυτό συμπληρώθηκε, κατόπιν σχετικού αιτήματος της Αρχής, με το με

αριθμ. Φ.831/ΑΔ.2654 Σ.766/08-05-2015 έγγραφο, το οποίο παρελήφθη στις 08-05-2015 και έλαβε αριθμ. πρωτ. εισερχ. 2026, και το υπ' αριθμ. Φ.831/ΑΔ.2988 Σ.86/21-05-2015 έγγραφο, το οποίο παρελήφθη στις 21-05-2015 και έλαβε αριθμ. πρωτ. εισερχ. 2280, η Πολεμική Αεροπορία αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμη της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων ΑΒ Δεκελείας για το χρονικό διάστημα έως 30/06/2015, προϋπολογισθείσας αξίας 30.000€ συμ/νου ΦΠΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 25 του π.δ. 60/2007, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα.

I. Ιστορικό-πραγματικά περιστατικά

2. Από τα αναφερόμενα στο κρινόμενο αίτημα και στα συνυποβληθέντα, αρχικά και συμπληρωματικά έγγραφα και στοιχεία, προκύπτουν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

2.1. Με την υπ' αριθμ. Φ.831/ΑΔ.2997/5-6-2013 απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Άμυνας εγκρίθηκε η αναγκαιότητα και σκοπιμότητα καθαρισμού των χώρων Α/Β Δεκελείας (ΔΑΕ – ΣΙ - 360 ΜΑΕ – ΣΠΑ - 123 ΠΤΕ – ΣΤΥΑ – ΣΙΡ - ΚΕΠΑ- ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΑ – 359 ΜΑΕΔΥ – ΥΑΕ) σύμφωνα με τις επιχειρησιακές απαιτήσεις που υπέβαλαν οι ως άνω Μονάδες, καθώς και η διενέργεια διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού για τη σύναψη συμφωνίας – πλαισίου με το ανωτέρω αντικείμενο, με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή, συνολικής προϋπολογιζόμενης αξίας, σε βάθος τετραετίας, 2.000.000,00€ (με το ΦΠΑ), ορίσθηκε δε, μεταξύ άλλων, ότι μετά τη σύναψη της συμφωνίας αυτής και ανάλογα με τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας και τις εκάστοτε μεταβιβαζόμενες πιστώσεις από το Υπουργείο Οικονομικών, θα υπογράφονται εκτελεστικές συμβάσεις με τη διαδικασία call-off. Κατά την ορισθείσα ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού (22/11/2013) προσήλθαν και υπέβαλαν προσφορά οι εταιρείες : α)«ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ Α.Ε.», β)«FMS FACILITY MANAGEMENT SERVICES A.E.», γ)«ΑΝΑΞ Α.Ε.», δ)«ICM ΑΕ» και ε)«Κ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ ΟΕ». Ακολούθως, ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας αποδέχθηκε την, από 3/7/2014, εισήγηση της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού και κατακύρωσε την εγγραφή στη συμφωνία πλαίσιο τετραετούς διάρκειας των αναδειχθεισών αναδόχων εταιρειών : α)«FMS Α.Ε.», έναντι ετησίου τιμήματος ύψους 309.600,00€ πλέον ΦΠΑ, β)«ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ Α.Ε.», έναντι ετησίου τιμήματος ύψους 386.400,00€ πλέον ΦΠΑ και γ)«ΑΝΑΞ Α.Ε.», έναντι ετησίου τιμήματος ύψους 388.776,00€ πλέον ΦΠΑ.

Σύμφωνα με την ως άνω συμφωνία -πλαίσιο, η προϋπολογισθείσα αξία για την τετραετία ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 2.000.000,00€ συμ/νου ΦΠΑ, και ανώτατο κόστος (άνευ ΦΠΑ) πρώτου (1ου) έτους ανά εταιρεία «FMS FACILITY MANAGEMENT SERVICES A.E.»309.600,00€, β)«ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ Α.Ε.» 386.400,00€ και γ)«ΑΝΑΞ Α.Ε.» 388.776,00€. Στο άρθρο 12 παρ. 5 της συμφωνίας πλαίσιο ορίζεται : «... Ο Ανάδοχος επιβαρύνεται με κρατήσεις 6.2476% που αναλύονται ως εξής : α. Υπέρ του Μετοχικού Ταμείου Αεροπορίας 4%. β. Υπέρ του ΕΛΟΑΑ 2%, γ. Υπέρ Χαρτοσήμου και ΟΓΑ Χαρτοσήμου 0,144% και δ. Κράτηση ύψους 0,1036% (υπέρ ΕΑΑΔΗΣΥ 0,10%, τέλος χαρτοσήμου 0,003% και ΟΓΑ 20% επί του χαρτοσήμου)...». Επιπλέον, στο άρθρο 13 «Αναπροσαρμογή τιμών» ορίζεται : «...1. Η συμφωνία Πλαίσιο που θα υπογραφεί θα έχει διάρκεια ισχύος τεσσάρων (4) ετών από την υπογραφή της. 2. Για τις εκτελεστικές συμβάσεις, πέραν αυτής του πρώτου (1ου) έτους, οι τιμές που θα προσφερθούν στους μίνι διαγωνισμούς (call offs) δεν πρέπει να υπερβαίνουν την τιμή που προκύπτει από την εφαρμογή του ακόλουθου τύπου με τιμή βάσης την τιμή που κατακυρώθηκε στην εκτελεστική σύμβαση του προηγούμενου έτους...».

2.2. Στη συνέχεια, εξεδόθη η υπ' αριθμ. 250/24-11-2014 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας της διαδικασίας ανάδειξης αναδόχων και του σχεδίου συμφωνίας – πλαισίου, έκρινε ότι δεν κωλύεται η υπογραφή της συμφωνίας – πλαισίου με αντικείμενο την ανάθεση από την Πολεμική Αεροπορία της υπηρεσίας «Καθαρισμού Χώρων Α/Β Δεκελείας (ΔΑΕ – ΣΙ - 360 ΜΑΕ – ΣΠΑ - 123 ΠΤΕ – ΣΤΥΑ – ΣΙΡ - ΚΕΠΑ- ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΑ – 359 ΜΑΕΔΥ – ΥΑΕ).

2.3. Στο πλαίσιο ενεργοποίησης της υπ' αριθ. 19/15-12-2014 υπογραφείσας συμφωνίας – πλαισίου με τις εταιρείες α) «FMS FACILITY MANAGEMENT SERVICES A.E.», β) «ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ Α.Ε.» και γ) «ΑΝΑΞ Α.Ε.», αποφασίσθηκε η διενέργεια, στις 25/02/2015, από τη ΔΟΥ (Διεύθυνση Οικονομικού) ΑΒ Δεκέλειας μίνι διαγωνισμού (call – offs) για τον καθαρισμό των χώρων θέματος και την υπογραφή της 1ης εκτελεστικής σύμβασης, διάρκειας οκτώ (8) μηνών, με ημερομηνία έναρξης την 01-05-2015, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας διακοσίων πενήντα πέντε χιλιάδων ευρώ (255.000,00€). Κατόπιν τούτου υπεβλήθη Πρακτικό της επιτροπής διενέργειας του υπόψη διαγωνισμού (αποσφράγιση οικονομικών προσφορών), στο οποίο η επιτροπή ανέφερε ότι: «...α. Προέβη στην αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών των εταιρειών «ΑΝΑΞ Α.Ε.», «ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ Α.Ε.» ΚΑΙ «FMS FACILITY MANAGEMENT SERVICES A.E.» β. Απορρίπτει τις προσφορές των εταιρειών «ΑΝΑΞ Α.Ε.» και «ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ Α.Ε.», καθόσον η προσφερόμενη τιμή τους υπερβαίνει την προϋπολογισθείσα αξία της δαπάνης και οι κρατήσεις υπέρ τρίτων έχουν υπολογιστεί εσφαλμένα. γ. Απορρίπτει την προσφορά της εταιρείας «FMS FACILITY MANAGEMENT SERVICES A.E.» επειδή: (1) Η προσφερόμενη τιμή υπερβαίνει το ανώτατο μηνιαίο κόστος που προβλέπεται στην υπ' αριθμ. 19/14 συμφωνία – πλαίσιο. (2) Οι κρατήσεις υπέρ τρίτων έχουν υπολογιστεί εσφαλμένα. (3) Δεν έχει υποβληθεί ξεχωριστή τιμολόγηση των χώρων της 359 ΜΑΕΔΥ – ΥΑΕ, όπως προβλέπεται στο Παράρτημα Β, άρθρο 3 παρ.3β της Δ.43/13. 5...». Ειδικότερα, όπως προκύπτει από το ως άνω πρακτικό, οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχουσών εταιρειών έχουν ως ακολούθως : α. «ΑΝΑΞ Α.Ε.», προσφερόμενη τιμή άνευ ΦΠΑ για οκτώ (8) μήνες 263.261,02€ μηνιαίο κόστος άνευ ΦΠΑ 32.907,63€, β. «ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ Α.Ε.» προσφερόμενη τιμή άνευ ΦΠΑ για οκτώ (8) μήνες 257.520,00€ μηνιαίο κόστος άνευ ΦΠΑ 32.190,00€ και γ. «FMS FACILITY MANAGEMENT SERVICES A.E.» προσφερόμενη τιμή άνευ ΦΠΑ για οκτώ (8) μήνες 207.250,00€ μηνιαίο κόστος άνευ ΦΠΑ 25.900,00€. Η Διοίκηση, με την υπ' αριθ. Φ.831/ΑΔ.1376/Σ.341/11-03-2015 απόφαση, απέρριψε τις οικονομικές προσφορές των εταιρειών «ΑΝΑΞ Α.Ε.», «ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ Α.Ε.» και «FMS FACILITY MANAGEMENT SERVICES A.E.» για τους λόγους που αναφέρθηκαν στο ανωτέρω Πρακτικό, και αποφάσισε τη ματαίωση των αποτελεσμάτων του μίνι διαγωνισμού (call offs) και την επανάληψή του με τους ίδιους όρους και χρονική διάρκεια της σύμβασης που θα προκύψει από 06-05-2015 έως 31-12-2015.

2.4. Στις 31/03/2015, ημερομηνία διενέργειας του επαναληπτικού διαγωνισμού (call offs), της 1ης εκτελεστικής σύμβασης, διάρκειας οκτώ (8) μηνών, με ημερομηνία έναρξης την 01-05-2015, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας διακοσίων πενήντα πέντε χιλιάδων ευρώ (255.000,00 €). Στο στάδιο της αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών, η επιτροπή εισηγήθηκε εκ νέου την απόρριψη των προσφορών των κατωτέρω εταιρειών, την ματαίωση των αποτελεσμάτων και την επανάληψη του σύμφωνα με το άρθρο 21 του Π.Δ.118/07: α. «ΑΝΑΞ Α.Ε.» και «ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ Α.Ε.», καθόσον : «...η προσφερόμενη τιμή τους υπερβαίνει την προϋπολογισθείσα αξία της δαπάνης και οι κρατήσεις υπέρ τρίτων έχουν υπολογιστεί εσφαλμένα. β. «FMS FACILITY MANAGEMENT SERVICES A.E.» επειδή: (1) Η προσφερόμενη τιμή υπερβαίνει το ανώτατο μηνιαίο κόστος που προβλέπεται στην υπ' αριθμ. 19/14 συμφωνία – πλαίσιο. (2) Οι κρατήσεις υπέρ τρίτων έχουν υπολογιστεί εσφαλμένα. (3) Δεν έχει υποβληθεί ξεχωριστή τιμολόγηση των χώρων της 359 ΜΑΕΔΥ – ΥΑΕ, όπως προβλέπεται στο Παράρτημα Β, άρθρο 3 παρ.3β της Δ.43/13...». Ειδικότερα, όπως προκύπτει από το ως άνω πρακτικό, οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχουσών εταιρειών έχουν ως ακολούθως : α. «ΑΝΑΞ Α.Ε.», προσφερόμενη τιμή άνευ ΦΠΑ για οκτώ (8) μήνες 263.261,02€ μηνιαίο κόστος άνευ ΦΠΑ 32.907,63€, β. «ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ Α.Ε.» προσφερόμενη τιμή άνευ ΦΠΑ για οκτώ (8) μήνες 257.520,00€ μηνιαίο κόστος άνευ ΦΠΑ 32.190,00€ και γ. «FMS FACILITY MANAGEMENT SERVICES A.E.» προσφερόμενη τιμή άνευ ΦΠΑ για οκτώ (8) μήνες 207.250,00€ μηνιαίο κόστος άνευ ΦΠΑ 25.900,00€. Η Διοίκηση με την υπ' αριθ. Φ.831/ΑΔ.2025/Σ.562/07-04-2015 απόφαση, απέρριψε τις οικονομικές προσφορές των εταιρειών «ΑΝΑΞ Α.Ε.», «ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ Α.Ε.» και «FMS FACILITY MANAGEMENT SERVICES A.E.» για τους λόγους που αναφέρθηκαν στο ανωτέρω Πρακτικό, και αποφάσισε τη ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού (call offs) και την επανάληψή του με τους ίδιους όρους και χρονική διάρκεια της σύμβασης που θα προκύψει από 06-05-2015 έως 31-12-2015.

2.5. Κατόπιν τούτων, σε εκτέλεση της ως άνω, με αριθ. Φ.831/ΑΔ.2025/Σ.562/07-04-2015, απόφασης διενεργήθηκε στις 28/04/2015, νέος, επαναληπτικός διαγωνισμός (call offs). Κατά το στάδιο της

αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών, η επιτροπή εισηγήθηκε : «... την αποδοχή της προσφοράς της εταιρείας «FMS FACILITY MANAGEMENT SERVICES A.E.», η προσφερόμενη τιμή της οποίας ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 154.800,00€ πλέον ΦΠΑ και στο μηνιαίο των 25.800,00€ πλέον ΦΠΑ, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών και την απόρριψη των προσφορών των κατωτέρω εταιρειών : α. «ΑΝΑΞ Α.Ε.» και «ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ Α.Ε.», καθόσον η προσφερόμενη τιμή τους υπερβαίνει την προϋπολογισθείσα αξία της δαπάνης...». Η Διοίκηση, με την υπ' αριθ. Φ.831/ΑΔ.2523/Σ.710/04-05-2015 απόφαση, αποδέχθηκε την εισήγηση της Επιτροπής και την αποδοχή της προσφοράς της εταιρείας «FMS FACILITY MANAGEMENT SERVICES A.E.» για την ανάθεση της σύμβασης από 01-07-2015 έως 31-12-2015 (για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών) συνολικής προϋπολογιζόμενης αξίας 154.800,00€ πλέον ΦΠΑ.

2.6. Επισημαίνεται δε ότι, για το μεσολαβούν διάστημα έως την ενεργοποίηση της πρώτης εκτελεστικής σύμβασης, και προκειμένου να καλυφθούν άμεσες ανάγκες της ΣΙ- ΣΤΥΑ – 123 ΠΤΕ – ΣΔΙΕΠ – ΚΕΠΑ, η αναθέτουσα προέβη στην ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας (σχετ. η υπ' αριθμ 3/06-02-2015 σύμβαση) με την εταιρεία «2G FACILITY MANAGEMENT I.K.E.», χρονικής διάρκειας έως 06-05-2015. Η εν λόγω σύμβαση ανατέθηκε μετά από προηγηθέντα πρόχειρο μειοδοτικό διαγωνισμό η διενέργεια του οποίου αποφασίστηκε με την υπ' αριθ. Φ. 831/ΑΔ.227/613/Σ.158/03-02-2015, εντός του ορίου των 60.000,00 ευρώ. υ, Στην εν λόγω σύμβαση περιλαμβάνεται, ως όρος, η αυτόματη λήξη αυτής με την ενεργοποίηση της 1ης εκτελεστικής σύμβασης της προαναφερθείσας συμφωνίας – πλαίσιο.

2.7. Η Πολεμική Αεροπορία, με το υπ' αριθ. Φ.831/ΑΔ.2988 Σ.86/21-05-2015 έγγραφο, βεβαιώνει ότι : «... 1. α. Δεν έχουν ασκηθεί ένδικα μέσα από τις συμμετέχουσες εταιρείες στους μίνι διαγωνισμούς (call offs) . β. Το σχέδιο της εκτελεστικής σύμβασης θα αποσταλεί στο Ελεγκτικό Συνέδριο. γ. Ο διαγωνισμός Δ43/13 που διενεργήθηκε για τη σύναψη συμφωνίας-πλαisiού είναι διεθνής. δ. Στην προϋπολογισθείσα αξία, ποσού τριάντα χιλιάδων ευρώ (30.000,00€) που αναφέρεται στη (γ) σχετική απόφαση συμπεριλαμβάνεται ΦΠΑ ποσοστό 23%. 2. Κατόπιν των ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη το χρόνο που θα απαιτηθεί για την αποστολή της εκτελεστικής σύμβασης στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κρίνεται αναγκαία και επείγουσα η έγκρισή σας για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, προκειμένου καταστεί δυνατή η καθαριότητα των χώρων θέματος από 06-05-15 έως 30-06-15...».

3. Κατόπιν των ανωτέρω, η Πολεμική Αεροπορία, με το υπ' αριθμ. πρωτ. Φ.831/ΑΔ.2024 Σ.561/07-04-2015 αίτημα, όπως συμπληρώθηκε, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται σχέδιο απόφασης, αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμη της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων ΑΒ Δεκέλειας για το χρονικό διάστημα από 06/05/2015 έως 30/06/2015, προϋπολογισθείσας αξίας 30.000€ συμ/νου ΦΠΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 25 παρ. 1 περ. γ του π.δ. 60/2007, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα.

II. Νομικό πλαίσιο

4. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του Π.Δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του Π.Δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπíπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]»

5. Η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ...» ορίζει : “Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων,

προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια: β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε ι) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV [...]"

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 του αριθ. 1336/2013 Κανονισμού της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2013 για την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ, 2004/18/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά στα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, το ως άνω ποσό αναπροσαρμόστηκε στις 134.000 και 207.000 ευρώ αντίστοιχα.

6. Στο άρθρο 8 του ιδίου ως άνω π.δ. ορίζεται ότι : « ... 1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσης όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης.... 5. α) Όταν ένα σχεδιαζόμενο έργο ή ένα σχέδιο αγοράς υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται στο άρθρο 6, το παρόν εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν, προκειμένου για τα τμήματα, των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός ΦΠΑ είναι μικρότερη των ογδόντα χιλιάδων (80.000) ευρώ για τις υπηρεσίες και του 1.000.000 ευρώ για τα έργα, εφόσον το συνολικό ποσό των συγκεκριμένων τμημάτων δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων...».

7. Το άρθρο 25 παρ. 1 περ. γ του ως άνω π.δ. ορίζει ότι : «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για τις ενδιαφερόμενες αναθέτουσες αρχές, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού που αναφέρονται στο άρθρο 24. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.».

8. Στο άρθρο 26 του ιδίου π.δ., ορίζεται : «... 1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν συμφωνίες-πλαίσια. 2. Για τη σύναψη μιας συμφωνίας-πλαίσιοι, οι αναθέτουσες αρχές ακολουθούν τους διαδικαστικούς κανόνες που ορίζονται στο παρόν διάταγμα σε όλα τα στάδια έως την ανάθεση των συμβάσεων που βασίζονται στην εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο. Η επιλογή των συμβαλλομένων στη συμφωνία-πλαίσιο γίνεται κατ' εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης, τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 51. Οι συμβάσεις που βασίζονται σε συμφωνία-πλαίσιο συνάπτονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 3 και 4. Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται μόνο μεταξύ των αναθετουσών αρχών και των οικονομικών φορέων που ήταν εξ αρχής συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας-πλαίσιοι. Κατά τη σύναψη των συμβάσεων που βασίζονται στη συμφωνία-πλαίσιο, τα μέρη δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να επιφέρουν ουσιαστικές τροποποιήσεις στους όρους της συμφωνίας-πλαίσιοι, ιδίως στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 3. Η διάρκεια μιας συμφωνίας-πλαίσιοι δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα (4) έτη, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων που δικαιολογούνται ειδικώς, ιδίως λόγω του αντικείμενου της συμφωνίας-πλαίσιοι. Οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να προσφεύγουν στις συμφωνίες-πλαίσια καταχρηστικά ή κατά τρόπο που να εμποδίζει, περιορίζει ή νοθεύει τον ανταγωνισμό.3. Όταν συνάπτεται μια συμφωνία-πλαίσιο με ένα μόνο οικονομικό φορέα, οι συμβάσεις που βασίζονται σ' αυτή τη συμφωνία-πλαίσιο ανατίθενται σύμφωνα με

τους όρους που ορίζονται στη συμφωνία-πλαίσιο. Για τη σύναψη των συμβάσεων αυτών, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να διαβουλευονται γραπτώς με τον φορέα, ζητώντας, εν ανάγκη, να ολοκληρώσει την προσφορά του.4. Όταν συνάπτεται μια συμφωνία-πλαίσιο με περισσότερους οικονομικούς φορείς, αυτοί πρέπει να είναι τουλάχιστον τρεις (3), εφόσον υπάρχει επαρκής αριθμός οικονομικών φορέων που πληρούν τα κριτήρια επιλογής ή/και αποδεκτές προσφορές που ανταποκρίνονται στα κριτήρια ανάθεσης. Η ανάθεση των συμβάσεων αυτών, μπορεί να γίνεται: - είτε με εφαρμογή των όρων που καθορίζονται στη συμφωνία-πλαίσιο χωρίς νέο διαγωνισμό,- είτε, όταν δεν έχουν καθορισθεί όλοι οι όροι στη συμφωνία-πλαίσιο, αφού επαναδιαγωνισθούν τα μέρη βάσει των ιδίων όρων, εν ανάγκη διευκρινίζοντας τους όρους αυτούς, και, ενδεχομένως, άλλων όρων που επισημαίνονται στη συγγραφή υποχρεώσεων της συμφωνίας-πλαισίου, [...] δ) Η ανάθεση κάθε σύμβασης γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την καλύτερη προσφορά βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που έχουν καθορισθεί στη συγγραφή υποχρεώσεων της συμφωνίας-πλαισίου...».

9. Στο άρθρο 35 του Ν. 4129/2013 (ΦΕΚ 52 Α) *Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο*, ορίζεται : «... 1. Στις συμβάσεις προμήθειας αγαθών του άρθρου 1 του ν. 2286/1995 (Α' 19), εκτέλεσης έργων και παροχής υπηρεσιών, που συνάπτονται από το Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τις δημόσιες επιχειρήσεις ή οργανισμούς, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου ευρώ, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας της οικείας σύμβασης, πριν από τη σύναψή της, από Κλιμάκια του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στον έλεγχο του προηγούμενου εδαφίου υπάγονται οι προγραμματικές συμβάσεις που συνάπτουν το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και οι φορείς διοίκησης της δια βίου μάθησης, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 3879/2010 (Α' 163), οι συμφωνίες πλαίσιο, καθώς και οι εκτελεστικές αυτών συμβάσεις που συνάπτονται σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 4038/2012 (Α' 14)...».

III. Νομική Εκτίμηση

10. Το υπό εξέταση αίτημα της Πολεμικής Αεροπορίας αφορά στην προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών, η οποία, αφενός λόγω αντικειμένου, αφετέρου λόγω της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της ήδη συναφθείσας συμφωνίας - πλαισίου, προϋπολογισμού 2.000.000,00€ συμ/νου Φ.Π.Α., εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του πδ/τος 60/2007. Εξ' αυτού του λόγου συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του εν λόγω αιτήματος, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει.

Όσον αφορά στο αίτημα της αναθέτουσας αρχής περί χορήγησης σύμφωνης γνώμης της Αρχής για το χρονικό διάστημα από 06/05/2015 έως 30/06/2015, δεδομένου ότι πρόκειται για σύμβαση παροχής υπηρεσιών, επισημαίνεται ότι, δε δύναται να εγκριθεί εκ των υστέρων το αίτημα για το διάστημα που αφορά στην ανάθεση της σύμβασης από την 06/05/2015 έως και την ημέρα εξέτασης του αιτήματος και έκδοσης της παρούσας απόφασης. Κατόπιν τούτων, η Αρχή προβαίνει στην εξέταση των προϋποθέσεων εφαρμογής της προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για το εφεξής χρονικό διάστημα.

11. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι εν λόγω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με

νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. Ι-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. Ι-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, Ι-13947, σκέψη 48).

12. Ειδικότερα, ως προς την εφαρμογή του άρθρου 25 περ. 1 υποπερ. γ' του ως άνω π.δ/τος 60/2007 και μάλιστα για την εξαίρεση του κατεπείγοντος, η εφαρμογή της τελευταίας εξαρτάται από τη συνδρομή τεσσάρων σωρευτικών προϋποθέσεων.

(α) Συγκεκριμένα, προϋποθέτει:

i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες,

ii) την ύπαρξη απροβλέπτου γεγονότος,

iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ του απροβλέπτου γεγονότος και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη και τέλος,

v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

13. Γίνεται δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. χαρακτηριστικά ΣτΕ 1747/2011). Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΣ), το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008).

Σύμφωνα δε και με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αν δεν πληρούνται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14.)

14. Ως προς την εξέταση της συνδρομής των σωρευτικών προϋποθέσεων της περ. γ της παρ. 1 του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007.

i) Ως προς ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης :

Από το διδόμενο ιστορικό και την φύση του αντικειμένου του προς εξέταση αιτήματος, προκύπτει ότι η Αναθέτουσα αρχή, μετά την υπογραφή (15/12/2014) της υπ' αριθ. 19/2014 συμφωνίας – πλαισίου και μέχρι της ανάδειξης αναδόχου στο πλαίσιο της εκτελεστικής σύμβασης που επρόκειτο να συνάψει με μία από τις συμμετέχουσες στη συμφωνία πλαίσιο εταιρείες, διενήργησε πρόχειρο μειοδοτικό διαγωνισμό για την ανάδειξη εργολήπτη καθαρισμού των χώρων του Στρατοπέδου, για το διάστημα που θα απαιτούσαν έως την ενεργοποίηση της πρώτης εκτελεστικής σύμβασης, προκειμένου καλυφθούν άμεσες

ανάγκες της ΣΙ- ΣΤΥΑ – 123 ΠΤΕ – ΣΔΙΕΠ – ΚΕΠΑ. Κατόπιν τούτου, υπεγράφη στις 6/2/2015 η υπ' αριθμ 3/15 σύμβαση με την εταιρεία «2G FACILITY MANAGEMENT I.K.E.» χρονικής διάρκειας έως 06/05/2015, χωρίς πρόβλεψη παράτασης αυτής, η οποία έχει ήδη λήξει. Επιπλέον, η σύμβαση η οποία θα υπογραφεί κατόπιν της διενέργειας του νέου, επαναληπτικού διαγωνισμού (call off), σε εκτέλεση της υπ' αριθ. Φ.831/ΑΔ.2025/Σ.562/07-04-2015 αποφάσεως, με την εταιρεία «FMS FACILITY MANAGEMENT SERVICES A.E.», αφορά στο χρονικό διάστημα 01-07-2015 έως 31-12-2015 (για χρονικό διάστημα 6 μηνών).

Κατά συνέπεια, προκύπτει τόσο η αναγκαιότητα παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Α/Β Δεκελείας, αφού δεν υφίσταται σύμβαση ενεργής παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, όσο και ο κατεπείγων χαρακτήρας της ανάγκης σε υπηρεσίες καθαριότητας καθόσον, σύμφωνα με την Πολεμική Αεροπορία «... η καθαριότητα των χώρων ΑΒ Δεκέλειας (WC – μαγειρεία) κρίνεται απολύτως αναγκαία και ανελαστική, καθόσον αφορά χώρους συνάθροισης και συμβίωσης μεγάλου αριθμού ατόμων και μαθητών στρατιωτικών σχολών, με προεκτάσεις σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας...».

ii) Ως προς την εξέταση των λοιπών προϋποθέσεων κύρια δε των περιστάσεων που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης οι οποίες δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη

Η Πολεμική Αεροπορία, κατόπιν της υπ' αριθ. Φ.831/ΑΔ.2997/5-6-2013 αποφάσεως, προέβη στη διενέργεια διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού (22/11/2013) για τη σύναψη συμφωνίας – πλαισίου για την ανάδειξη εργολήπτη καθαρισμού των χώρων ΑΒ Δεκέλειας, συνολικής προϋπολογιζόμενης αξίας, σε βάθος τετραετίας, 2.000.000,00€ (με το ΦΠΑ), με τρεις οικονομικούς φορείς και με όρους επαναδιαγωνισμού των μερών για την ανάθεση των συμβάσεων (διαγωνισμοί call offs για εκτελεστικές συμβάσεις). Στη συνέχεια, στις 15/12/2014, υπεγράφη η υπ' αριθ. 19/2014 συμφωνία – πλαίσιο με τις εταιρείες α)«FMS FACILITY MANAGEMENT SERVICES A.E.», β)«ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ Α.Ε.» και γ)«ΑΝΑΞ Α.Ε.».

Στο πλαίσιο ενεργοποίησης της συμφωνίας – πλαισίου με τις συνάπτουσες αυτή εταιρείες διενεργήθηκαν, αρχικά, δύο (2) διαγωνισμοί (call-off) για την υπογραφή της 1ης εκτελεστικής σύμβασης. Ειδικότερα, ο πρώτος εξ αυτών διενεργήθηκε στις 25/02/2015 και ο δεύτερος στις 31/03/2015. Οι συμμετέχουσες, ωστόσο, εταιρείες (στην ως άνω συμφωνία-πλαίσιο και στους μετέπειτα διενεργηθέντες διαγωνισμούς call-offs), υπέβαλαν προσφορές, τόσο στον αρχικό όσο και στον επαναληπτικό διαγωνισμό, οι οποίες, είτε υπερέβαιναν της προϋπολογισθείσας αξίας της δαπάνης, είτε περιελάμβαναν λανθασμένους υπολογισμούς για τις κρατήσεις υπέρ τρίτων.

Για το λόγο αυτό, όπως προκύπτει από το υπ' αριθ. Φ.831/ΑΔ.2024 Σ.561/07-04-2015 έγγραφο, η Πολεμική Αεροπορία, προέβη στην τρίτη επανάληψη του μίνι διαγωνισμού (call-off), «...επισημαίνοντας πριν τη διενέργεια αυτού τα κάτωθι στις συμμετέχουσες εταιρείες, προκειμένου αποφευχθεί η εκ νέου ακύρωσή του: α. Το ύψος των προσφορών δε δύναται να αναθεωρηθεί καθ' όλη τη διάρκεια του πρώτου 12μήνου ισχύος της σύμβασης, όπως αυτό προβλέπεται στο άρθρο 6 παρ. 7 της διακήρυξης του Δ.43/13. Ο ανάδοχος δεσμεύεται για το αμετάβλητο της προσφοράς του για οποιοδήποτε λόγο και την ακρίβεια των υπολογισμών του, με βάση τους οποίους θα διαμορφώσει την οικονομική του προσφορά. β. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος που συμμετέχει στη συμφωνία - πλαίσιο δεν προσέλθει εντός της καθορισθείσας ημερομηνίας να καταθέσει προσφορά, ή σε περίπτωση που η κατατεθείσα προσφορά δεν καλύπτει τις απαιτήσεις της συμφωνίας – πλαίσιο, με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, μετά από γνωμοδότηση της επιτροπής διαγωνισμού, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες με το άρθρο 18 των γενικών όρων κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 13 της διακήρυξης του Δ.43/13. γ. Οι κρατήσεις καθορίζονται σε ποσοστό 6,2476 %, σύμφωνα με το άρθρο 12 της (α) σχετικής σύμβασης. 9. Όπως έχει ήδη προαναφερθεί ο καθαρισμός των χώρων του Στρατοπέδου πραγματοποιείται επί του παρόντος (έως 06-05-15) στο πλαίσιο της (β) σχετικής σύμβασης. Η μη δυνατότητα παράτασης αυτής σε συνδυασμό με τη μη ενεργοποίηση της συμφωνίας – πλαίσιο, καθιστά απαραίτητη – επιτακτική τη σύναψη νέας σύμβασης για τον καθαρισμό των χώρων του Στρατοπέδου (ιδιαίτερα των Σχολών) για τους κατωτέρω λόγους: α. Η

καθαριότητα των υπόψη χώρων (WC – μαγειρεία) κρίνεται απολύτως αναγκαία και ανελαστική, καθόσον αφορά χώρους συνάθροισης και συμβίωσης μεγάλου αριθμού ατόμων και μαθητών στρατιωτικών σχολών, με προεκτάσεις σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας...».

Στη συνέχεια, διενεργήθηκε στις 28/04/2015, νέος, επαναληπτικός διαγωνισμός (call off). Η επιτροπή διενέργειας αυτού εισηγήθηκε : «...την αποδοχή της προσφοράς της εταιρείας "FMS FACILITY MANAGEMENT SERVICES A.E.", η προσφερόμενη τιμή της οποίας ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 154.800,00€ πλέον ΦΠΑ και στο μηνιαίο των 25.800,00€ πλέον ΦΠΑ, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών...». Ο εν λόγω, τρίτος διαγωνισμός, ευρίσκεται στο στάδιο της αξιολόγησης των δικαιολογητικών κατακύρωσης και θα ακολουθήσει η αποστολή του σχεδίου της εκτελεστικής σύμβασης στο Ελ. Συνέδριο.

Στο υποβληθέν αίτημα της η Π.Α. επικαλείται το γεγονός της καθυστέρησης σύναψης της πρώτης (1ης) εκτελεστικής σύμβασης ως απρόβλεπτο γεγονός ανεξάρτητο της βούλησης της αναθέτουσας αρχής, το οποίο δεν μπορούσε αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθεί.

Στην Κατευθυντήρια Οδηγία 3 (Απόφαση 246/2014 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ) σχετική με την "Συμφωνία Πλαίσιο στις Δημόσιες Συμβάσεις" αναφέρονται τα εξής: « 5. Η "συμφωνία-πλαίσιο" είναι μια συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ μιας ή περισσότερων αναθετουσών αρχών και ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων , η οποία αποσκοπεί στον καθορισμό των όρων που διέπουν τις συμβάσεις που πρόκειται να συναφθούν κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, ιδίως όσον αφορά τις τιμές και, ενδεχομένως, τις προβλεπόμενες ποσότητες". Επισημαίνεται κατ'αρχάς ότι η συμφωνία-πλαίσιο δεν αποτελεί έναν νέο τύπο δημόσιας σύμβασης, αλλά μια μέθοδο την οποία η αναθέτουσα αρχή μπορεί να χρησιμοποιήσει για την επιλογή του αντισυμβαλλόμενου της. Ως συμφωνία-πλαίσιο επομένως νοείται μια γενική συμφωνία, μία συμφωνία "ομπρέλα" μεταξύ των αναθετουσών αρχών και οικονομικών φορέων, στην οποία αποτυπώνονται εκ των προτέρων κάποιοι ή και όλοι οι όροι με βάση τους οποίους θα εκτελεστούν οι μελλοντικές συμβάσεις που θα συναφθούν καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της συμφωνίας. Η συμφωνία-πλαίσιο δεν δημιουργεί από μόνη της μια νομικά δεσμευτική σύμβαση, και δεν αποτελεί δημόσια σύμβαση, σε αντίθεση με τις επιμέρους συμβάσεις που συνάπτονται βάσει των συμφωνιών αυτών. Σε γενικές γραμμές τα μέρη σε μια συμφωνία-πλαίσιο δεν υποχρεούνται εκ του νόμου να παρέχουν ή να δεχτούν τις υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο της συμφωνίας-πλαίσιο, παρά μόνον εάν και όταν η αναθέτουσα αρχή ζητήσει τη σύναψη συγκεκριμένης σύμβασης."

Εν προκειμένω, η αναθέτουσα αρχή παρά το ότι, από τη φύση των προς ανάθεση υπηρεσιών (καθαριότητας) η ανάγκη σύναψης σχετικών συμβάσεων είναι πάγια, διαρκής και επαναλαμβανόμενη, η δε κάλυψη των σχετικών αναγκών ανελαστική, δεν επέδειξε την δέουσα επιμέλεια και προσοχή προκειμένου να ολοκληρωθεί εγκαίρως τόσο ο διαγωνισμός για τη σύναψη της εξεταζόμενης συμφωνίας πλαίσιο , όσο και οι διαδικασίες για τη σύναψη της πρώτης εκ των προβλεπόμενων εκτελεστικών συμβάσεων.

Αναλυτικότερα, ενώ η έναρξη της διαδικασίας ανάθεσης της συμφωνίας πλαίσιο τοποθετείται τον 6ο/2013 η σύναψη αυτής κατέστη δυνατή μόλις τον 12ο/2014, ήτοι διάρκειας της σχετικής διαδικασίας πάνω από έτος και ενώ εν τω μεταξύ οι σχετικές ανάγκες καλύπτονταν από πρόχειρους διαγωνισμούς. Η δε ενεργοποίηση της δυνατότητας για την σύναψη της πρώτης (1ης) εκτελεστικής σύμβασης πραγματοποιήθηκε με καθυστέρηση 2 μηνών από την υπογραφή της συμφωνίας πλαίσιο, ήτοι τον 2ο/2015. Ακολούθως, μετά τον πρώτο διαγωνισμό, τον 2ο/2015 κατά τον οποίο οι συμμετέχουσες εταιρείες υπέβαλλαν μη κανονικές προσφορές, η αναθέτουσα αρχή, ενώ θα έπρεπε να λάβει τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν οι εταιρείες με τους όρους της συμφωνίας – πλαισίου και τους σχετικούς όρους της διακήρυξης, προέβη στη διενέργεια και δεύτερου επαναληπτικού διαγωνισμού, ο

οποίος επίσης είχε ως αποτέλεσμα την υποβολή εκ μέρους των εταιρειών μη κανονικών προσφορών. Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι η αναθέτουσα αρχή γνωρίζοντας την αδήριτη ανάγκη της αδιάλειπτης παροχής των υπηρεσιών καθαριότητας και εκτιμώντας την καθυστέρηση στην σύναψη της πρώτης εκτελεστικής της συμφωνίας πλαίσιο σύμβασης, προέβη στην ανάθεση τον 2ο /2015 τρίμηνης διάρκειας σύμβασης (εντός των ορίων του πρόχειρου διαγωνισμού των 60.000 ευρώ), ενώ υπό προϋποθέσεις θα μπορούσε κατά την παρέκκλιση του άρθρου 8 παρ. 5 α) να συνάψει σύμβαση μεγαλύτερης διάρκειας (έως 80.000 ευρώ).

Σημειώνεται τέλος ότι, κατά πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, δεν συνιστά απρόβλεπτη περίπτωση, η οποία συνδέεται αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη απευθείας ανάθεσης της σχετικής προμήθειας (βλ. ενδεικτικά 250/2014, 361/2014 αποφάσεις της Αρχής και Πράξεις VI Τμ. Ελ. Συν. 91/2007 και 205/2007).

16. Κατά συνέπεια, από την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών στην προαναφερόμενη διάταξη, δεν προκύπτει η συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 25 περ. 1 υποπερ. γ', ήτοι η ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης που τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με την κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα μη απορρέοντα από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, που επικαλείται η αιτούσα Πολεμική Αεροπορία προκειμένου να προσφύγει σε διαδικασία διαπραγμάτευσης με την επίκληση της εν λόγω διάταξης.

17. Όμως κατά την άποψη του μέλους Δημήτριου Σταθακόπουλου, από τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτει τόσο η αναγκαιότητα παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Α/Β Δεκελίας, αφού δεν υφίσταται σύμβαση ενεργής παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, όσο και ο κατεπείγων χαρακτήρας αυτής. *Επίσης, η μη δυνατότητα παράτασης της προηγούμενης σύμβασης σε συνδυασμό με τη μη ενεργοποίηση της συμφωνίας – πλαίσιο, καθιστά απαραίτητη – επιτακτική τη σύναψη νέας σύμβασης για τον καθαρισμό των χώρων του Στρατοπέδου (ιδιαίτερα των Σχολών) για τους ανωτέρω λόγους.* Επιπλέον, η αναθέτουσα αρχή επιδεικνύοντας επιμέλεια, σε χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών περίπου (από τον Φεβρουάριο μέχρι και τον Μάιο τρέχοντος έτους) διενήργησε τρεις (3) διαγωνισμούς (call-off) για την υπογραφή της εκτελεστικής σύμβασης. Το γεγονός ωστόσο της καθυστέρησης σύναψης της πρώτης (1ης) εκτελεστικής σύμβασης συνιστά απρόβλεπτο γεγονός ανεξάρτητο της βούλησης της αναθέτουσας αρχής, το οποίο δεν μπορούσε αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθεί. Εξάλλου, η επικληθείσα επείγουσα ανάγκη συνδέεται αιτιωδώς με το απρόβλεπτο γεγονός της καθυστέρησης σύναψης της πρώτης εκτελεστικής σύμβασης. Επίσης, από τον υποβληθέντα φάκελο δεν φαίνεται να προκύπτουν καθυστερήσεις κατά τη διενέργεια των διαγωνισμών. Συνεπώς, οι περιστάσεις που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης, σε καμία περίπτωση δεν απορρέουν από δική της ευθύνη. Εν κατακλείδι, ο μειοψηφών θεωρεί πως σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. γ περ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για το χρονικό διάστημα από της εκδόσεως της παρούσας έως 30-06-2015, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1 γ' του π.δ. 60/2007, λόγω συνδρομής των, προς τούτο, τασσομένων, υπό του νόμου, προϋποθέσεων το αίτημα θα έπρεπε να γίνει αποδεκτό και να παρασχεθεί η σύμφωνη γνώμη,

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Αρχή κατά πλειοψηφία αποφάσισε :

Την απόρριψη του αιτήματος της Πολεμικής Αεροπορίας και **την μη παροχή σύμφωνης γνώμης**, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. γ περ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για το χρονικό διάστημα από της εκδόσεως της παρούσας έως 30-06-2015, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1 γ' του π.δ. 60/2007, λόγω μη συνδρομής των, προς τούτο, τασσομένων, υπό του νόμου, προϋποθέσεων.

ΑΘΗΝΑ 26 ΜΑΙΟΥ 2015

**ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ**

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΠΟΥΣΟΥΛΕΓΚΑ